

První list Petrův

Pátá část
1P 2,1-10

Výzva k touze po nefalšovaném duchovním pokrmu (verše 1-3)

Nejprve zde apoštol mluví o odložení veškeré špatnosti s uvedením jejich konkrétních příkladů. Všechny se nějak týkají mezilidských vztahů (lest, přetvářka, závist, pomlouvání). V řeckém textu zde ve verši 1 doslova stojí „odloživše“. Řeckého slova, takto přeloženého, se užívalo o odkládání šatů. Ony neřesti máme tedy svléci jako špinavé šaty.

Dále apoštol příjemce listu vyzývá k touze po nefalšovaném duchovním mléku. Na tomto místě Písma jde o něco jiného, než o kontrast mezi mlékem a hutným pokrmem, se kterým se setkáváme jinde (viz 1K 3,1-3; Žd 5,11-6,3). Smysl Petrova přirovnání je patrně ten, že křesťané mají po nefalšovaném duchovním pokrmu toužit stejně horlivě jako kojenci po mateřském mléku. Kojence k této touze zpravidla nemusí nikdo nabádat. V duchovním smyslu se však této touze potřebujeme učit. Doslova tu čteme o nefalšovaném „slovním“ mléku. Slovo „duchovním“ v ČEP je totiž překladem řeckého slova LOGIKOS, které má význam „slovní“. Dále může mít i význam „rozumný“ či „duchovní“. Kraličtí zde překládají/vykládají v tom smyslu, že jde o mléko beze lsti, kterým je Boží slovo: „*Jakožto nyní zrozená nemluvnátka, mléka beze lsti, Božího slova žádostivi buďte, abyste jím rostli.*“ (1P 2,2 BKR) Je pravděpodobné, že právě to zde měl apoštol na mysli. Jsou všelijaká slova, kterými se můžeme duchovně sytit. Slova z knih, z televize, z internetu. Slova z našich hlav – slova starostí, podezírání, beznaděje. Boží slovo je však slovním pokrmem, ve kterém není žádná faleš, je naprosto spolehlivé a pravdivé. Po něm máme toužit. Ono je čistým mlékem, kterým duchovně rosteme.

Petrovi adresáti už okusili, že Pán je dobrý. Už prožili odpuštění hříchů, osvobození od nich, přijali Ducha svatého ... To, co z duchovního života ochutnali, jistě mělo přispět k jejich touze po nefalšovaném duchovním pokrmu. V řečtině zde ve verši 3 máme slovní hříčku. Slovo „dobrý“ je překladem slova CHRĚSTOS (laskavý), což zní podobně jako CHRISTOS (Kristus). Ten dobrý laskavý Pán je Kristus.

V této souvislosti si očitujme jednu modlitbu, která se týká naslouchání Božímu hlasu: „Pane, uč mě naslouchat. Časy jsou hlučné a mé uši jsou unaveny tisícem drsných zvuků, které na ně neustále útočí. Dej mi ducha chlapce Samuela, který ti řekl: „Mluv, tvůj služebník slyší.“ Ať tě slyším ve svém srdci. Ať si zvyknu na zvuk tvého hlasu a jeho tóny ať se mi stanou důvěrně známými, když pozemské zvuky odumřou a jediným zvukem zůstane hudba tvého hlasu. Amen.“¹

Kristus jako základní kámen duchovního domu (verše 4-8)

Jeden možný smysl veršů 4-5 v řeckém textu je následující: „Když k němu přicházíte ... i vy se budete/jste budováni.“ Doslova zde v řeckém textu stojí: „Přicházejíce ...

¹ A.W.Tozer, *Následování Boha*, str. 79; *Návrat domů*, Praha 2000

budujete se/jste budováni.“ Zde použité řecké slovo OIKODOMEISTICHE (budujete se/jste budováni) může být překládáno i jako imperativ. Pak by smysl věty mohl být: „Přicházením k němu ... se budujte.“ V původním textu nenacházíme výzvu, aby adresáti listu byli živými kameny. Spíše se předpokládá, že jimi již jsou. Sloveso „být“ se v souvislosti s živými kameny v textu vůbec nevyskytuje.

Na začátku verše 4 podle řeckého textu doslova čteme: “ ... ke kterému přicházejíce ”. To přicházení ke Kristu se má dít v životě křesťana neustále. Křesťanství je celoživotním přicházením ke Kristu, rovnáním života podle Kristova slova a vedení. Jak k Pánu Ježíši přicházíme? Vyznáváme mu své hříchy. Prosíme za jejich odpuštění a očištění od nich. Svěřujeme se mu se svými starostmi. Hledáme u něj radu a vedení. V různých situacích usilujeme o jednání, které je v souladu s Duchem svatým. Kristus je zde přirovnán k živému kameni. Zároveň je tu Kristus přirovnán ke kameni úhelnému, tedy k rohovému kameni v základech budovy (v. 6, citát z Iz 28,16; v. 7, citát z Ž 118,22). Kládl se do základů jako první a podle něj se pak všechny ostatní kameny základu rovnaly. Kristus je základním kamenem duchovního domu, chrámu Božího (srov. 1K 3,11-17). Ten není tvořen mrtvými kameny, nýbrž kameny živými, tedy lidmi, kteří skrze Krista věří v Boha.

Mnozí lidé zavrhlí Krista jako základ, na němž a podle něhož by chtěli být budováni. U Boha je však Kristus vyvoleným základním kamenem nového Božího chrámu. Podobně byli Petrovi adresáti zavrženi lidmi, avšak Bohem byli vyvoleni.

Když podle Krista rovnáme svůj život, podobně jako se rovnaly kameny ve stavbě podle kamene úhelného, pak i my jsme jako živé kameny budováni v duchovní dům. Rosteme do svatého kněžstva, jehož úkolem je přinášet duchovní oběti. Křesťané jsou tak zároveň chrámem i kněžstvem. Citát z Iz 28,16 dosvědčuje, že Kristus má být chápán jako základní kámen duchovní stavby. Kdo věří, ten vidí Krista jako vyvolený a vzácný kámen, podle něhož je moudré budovat svůj život. Pro ostatní je to kámen, který stavitelé zavrhlí. Apoštol tu ve verši 7 cituje slova Ž 118,22. Původně se pravděpodobně týkala davidovského krále. Petr je zde vztahuje na Krista (srov. Mt 21,42; Mk 12,10; L 20,17; Sk 4,5-11, verš 11).

Kristus je ale také jako kámen na cestě, o který člověk může zakopnout. Citát je z Iz 8,14, kde Hospodin ta slova vztahuje sám na sebe. Tím, že apoštol vztahuje právě tento verš na Krista, svědčí mimochodem o Kristově Božství. Zakopnutím byla neposlušnost nevěřících vůči slovu evangelia.

Křesťané jako Boží lid (verše 9-10)

V kontrastu k těmto zakopávajícím lidem stojí křesťané, pro které zde apoštol užívá stejné označení jako pro Izrael v SZ. Jsou zde narážky na starozákonní texty - např. Ex 19,5n; Iz 43,20n. Náplní kněžské služby křesťanů má být to, že budou hlásat mocné skutky toho, který je povolal ze tmy do svého podivuhodného světla. Jde o tmu hříchu a smrti a o světlo vykoupení z moci hříchu, světlo Boží lásky a naděje.

Pán Bůh si z těch, kdo uvěřili v Krista, učinil svůj lid. Kdysi vůbec nebyli lidem. Jakoby ta jejich existence z Božího pohledu ani nestála za řeč. Podobné motivy se objevují v knize Ozeáš, kde se vztahují na lid Izraele (ČEP Oz 2,25; BKR Oz 2,23). Kdysi neměli zkušenost s Božím slitováním v odpuštění hříchů. V Kristu však Božího slitování došli.